

Телеком Србија

Предузеће за телекомуникације а.д.

Београд, Таковска бр. 2.

СЕКТОР ЗА ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ

ДЕЛОВОДНИ БРОЈ: 45096411-2019
ДАТУМ: 09.10. 2019. године

Република Србија

РЕГУЛАТОРНА АГЕНЦИЈА
ЗА ЕЛЕКТРОНСКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ И ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ

ПАК 106306 11103 Београд
Палмотићева бр.2

ПРЕДМЕТ: Коментари на Нацрт Правилника о параметрима квалитета јавно доступних електронских комуникационих услуга, вршењу мерења и испитивања и спровођењу провере поступања оператора електронских комуникација

Поводом јавних консултација објављених на званичној Интернет страни Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге 06.09.2019. године, у вези са Нацртом Правилника о параметрима квалитета јавно доступних електронских комуникационих услуга, вршењу мерења и испитивања и спровођењу провере поступања оператора електронских комуникација, (у даљем тексту Нацрт Правилника), износимо следеће коментаре и сугестије:

У оквиру Члана 8. по питању закључења уговора и пробног периода од 8 дана у документу постоји недореченост. Дефинисано је да кориснику треба омогућити пробни период и да је за тај период корисник у обавези да плати остварени саобраћај. Сматрамо да је потребно прецизирати овај члан тако да је корисник у обавези да плати не само остварени саобраћај већ све трошкове у које спадају трошкови SIM картице и трошак месечне претплате (сразмерно броју дана коришћења услуге у пробном периоду).

У табели 5. за параметар „Брзина преноса података“ дефинисана је гранична вредност од 70% од максималне уговорене брзине у Mb/s. Телеком Србија поново указује Агенцији на техничко-технолошке карактеристике xDSL технологије где није могуће унапред дефинисати и гарантовати проток који се омогућује кориснику. Познато је да приступне брзине у xDSL технологији зависе од бројних параметара од којих су најзначајнији: врста и квалитет претплатничке парице, број и врста xDSL линија примењених у истом каблу, дужина претплатничке парице односно удаљеност корисника од DSL приступног чвора. Неки од ових параметара, као на пример број и врста xDSL линија примењених у истом каблу, се динамички мењају током времена па се и максимална могућа приступна брзина која се може остварити на датој претплатничкој парици може мењати током времена. Корисницима се у оквиру понуђених пакета омогућавају максималне брзине за које у датом тренутку постоје техничке могућности за стабилан рад услуге, односно уговорена брзина у оквиру понуђеног пакета је максимално могућа брзина која омогућава стабилан рад услуге. Уговорени проток се због тога и дефинише одредницом „до“ (нпр. до 20 Mbit/s, до 50 Mbit/s и сл.) чиме се корисницима ставља до знања да постоји могућност одступања од

максималног називног протока, не вољом Телекома Србија већ због техничких параметара xDSL мреже. Такође, постоје технички разлози зашто у сваком тренутку није могуће гарантовати минимални проток у мобилној електронској комуникационој мрежи, како за кориснике који су у покрету, тако и за кориснике мобилне мреже на фиксној локацији.

Из наведених разлога предлажемо да се у табели 5. дода напомена „* Осим за бежичне мреже и приступ преко xDSL мрежа“.

Извештај 1 - Извештај о вредностима параметара квалитета јавне говорне услуге у фиксној мрежи

Потребно је појашњење термина „просечан број активних линија“ - тачка 2, Табела 1/Извештај 1, опис параметра „Процент кварова на приступним линијама“. До сада је за број активних линија узимано стање на дан 31.12.

Коментари на предложени скуп мерења у мобилној мрежи:

- Системски није могуће раздвојити CLL кориснике од осталих претплатника мобилне мреже што значи да није могуће одвојено пратити параметре квалитета само за CLL кориснике, на нивоу мреже.
- Потребно је додатно појашњење новог параметра који се појављује за фиксну локацију: квалитет говора (MOS) – да ли се параметар односи на читаву мрежу или на изабраног корисника/локацију. За одређивање овог параметра неопходна је мерна опрема на локацији корисника због чега се параметар се не може добити статистичким индикаторима на мрежном нивоу.
- Потребно је додатно размислити о оправданости увођења новог параметара у оба домена мобилне мреже везаног за проток на UL страни, будући да су углавном у питању трансфери малих количина података са корисничке стране, па су вредности просечног протока на ћелијском нивоу (не)реално мале, нарочито на UMTS технологији.
- Параметар-Време успоставе везе* у *Извештају 3 - Извештај о вредностима параметара квалитета јавне говорне услуге у јавној мобилној комуникационој мрежи* - да ли овај параметар треба да буде јединствен или одвојен по технологијама?

С поштовањем,

ДИРЕКТОР СЕКТОРА

Драган Ђурђевић